

KARTA PRZEDMIOTU

Rok akademicki 2019/2020

Kod przedmiotu	0915.7.FIZJ4.B27.B	
Nazwa przedmiotu w języku	polskim	Bioetyka Bioethics
	angielskim	

1. USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

1.1. Kierunek studiów	Fizjoterapia
1.2. Forma studiów	Stacjonarne/niestacjonarne
1.3. Poziom studiów	Jednolite magisterskie
1.4. Profil studiów*	praktyczny
1.5. Osoba przygotowująca kartę przedmiotu	Prof. UJK dr hab. Ilona Żeber-Dzikowska
1.6. Kontakt	ilona.zeber-dzikowska@ujk.edu.pl

2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

2.1. Język wykładowy	polski
2.2. Wymagania wstępne*	wiedza biologiczna z zakresu szkoły średniej, zdobyte wiadomości i umiejętności z zakresu realizacji poszczególnych przedmiotów podczas kształcenia na studiach

3. SZCZEGÓŁOWA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

3.1. Forma zajęć	wyklady
3.2. Miejsce realizacji zajęć	zajęcia tradycyjne w pomieszczeniu dydaktycznym UJK
3.3. Forma zaliczenia zajęć	zaliczenie z oceną
3.4. Metody dydaktyczne	Słowne - wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, dyskusja; obserwacyjne – obserwacja zastępczych środków dydaktycznych - prezentacja multimedialna
3.5. Wykaz literatury	podstawowa 1. Mephram B., Bioetyka, Warszawa, 2008 2. Kraj T., Granice genetycznego ulepszania człowieka, Kraków, 2010 3. Szewczyk K., Bioetyka. Medycyna na granicach życia. Warszawa, 2009 4. Szewczyk K., Bioetyka. Pacjent w systemie opieki zdrowotnej. Warszawa, 2009 5. Muszala A., Encyklopedia Bioetyki. Polskie Radom, 2007 6. Klonowanie i wykorzystanie komórek macierzystych wyzwaniem dla medycyny, etyki, prawa i społeczeństwa, red. L.Pawelczyk, J. Wiśniewski, Poznań 2007 7. Dawanie życia. Problemy wspomaganego rozrodu, red. J. Gadzinowski, L. Pawelczyk, J. Wiśniewski, Poznań 2007 8. Boloz W., Bioetyka i prawa człowieka, Warszawa 2007 9. Scott Ch.T., Czas komórek macierzystych, Gliwice 2008 10. Biesaga T., Elementy etyki lekarskiej, Kraków 2006
	uzupełniająca 1. Alichniewicz A., Szczęsna A., Dylematy bioetyki. Zakład Etyki i Filozofii Medycyny Akademii Medycznej w Łodzi, Łódź 2001. 2. Bernard J., Od biologii do etyki. Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1994. 3. Reiss Michael J., Straughan R., Poprawianie natury. Inżynieria genetyczna - nauka i etyka. Wydawnictwo AMBER, Warszawa 1997. 4. Tokarczyk R., Prawa narodzin, życia i śmierci, Lublin, 1984. 5. Chyrowicz B., Bioetyka i ryzyko. Towarzystwo Naukowe KUL, Lublin 2000.

4. CELE, TREŚCI I EFEKTY UCZENIA SIĘ

4.1. Cele przedmiotu (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

C1. Rozwijanie i kształtowanie świadomości osób uczestniczących w systemie edukacyjnym o ciąży na nich odpowiedzialności w kwestii społecznej i kulturowej, środowiskowej, ochroniarskiej.

C2. Wytworzenie i utrwalenie skali indywidualnej i społecznej świadomości edukacyjnej – bioetycznej w dobie przemian globalizacyjnych.

C3. Pogłębienie umiejętności strukturalizowania, porządkowania i organizacyjnego kształtowania systemu edukacji, stanowiącego koherentną całość bytową, rzeczową, realną i faktyczną bazę w zakresie bioetycznym.

C4. Poszerzenie umiejętności i kompetencji rozumienia i stosowania norm bioetycznych w pracy zawodowej.

4.2. Treści programowe (z uwzględnieniem formy zajęć)

Wykłady:

1. Bioetyka i filozofia człowieka (zapoznanie z pojęciem - bioetyka, jej historią i sposobami ujmowania powyższego zagadnienia; omówienie moralności w nauce).
2. Od biologii do etyki (przeanalizowanie następujących zagadnień; współczesna bioetyka - eksperymenty; moralne konsekwencje rewolucji terapeutycznej; moralno – prawne aspekty błędów medycznych. Szczepienia a biznes farmaceutyczny;
3. Dawcy, biorecy; reanimacja medyczna a świadoma zgoda; transplantologia – przeszczepy; badania nad lekami; koncerny farmaceutyczne;
4. Reprodukacja – diagnostyka prenatalna, ciąża, klonowanie; sztuczne zapłodnienie, zapłodnienie in vitro; naprotechnologia;
5. Człowiek i genetyka -podstawowe zagadnienia związane z genetyką , praktyczne zastosowanie metod inżynierii genetycznej. Moralna ocena działań w zakresie inżynierii genetycznej.
6. Inżynieria genetyczna; źródła norm etycznych w odniesieniu do zwierząt; hodowla zwierząt , produkcja mięsa, tezy etyki, opieka, eutanazja zwierząt; problemy etyczne związane z hodowlą: komórek i tkanek in vitro /w tym komórek macierzystych/, zwierzętami transgenicznymi, roślinami transgenicznymi, badania nad ludzkim genomem, geotechnologia, bankami spermy, magazynowanie zarodków; etyka ochrony gatunków, przyrody; środowiska i właściwości intelektualnych).
7. Pozyskiwanie i wykorzystanie ludzkich komórek macierzystych w terapii. Etyka badań naukowych w medycynie. Badania kliniczne. Zgoda pacjenta. Przymus w medycynie. Relacja lekarz , fizjoterapeuta a pacjent. Tajemnica lekarska i fizjoterapeuty.
8. Moralna problematyka końca ludzkiego życia. Eutanazja człowieka. Śmierć na życzenie.
9. Między uporczywą terapią a eutanazją.
10. Etyczne zasady medycyny paliatywnej.
11. Hospicjum.
12. Etyczne problemy prokreacji – zapobieganie ciąży, aborcja, sterylizacja, sztuczna inseminacja,
13. Etyka a epidemiologia (nowotwory i ich rejestry; etyka a AIDS).
14. Postawa głównych religii świata wobec bioetyki (różne religie wobec bioetyki).
15. Bioetyka a środowisko przyrodnicze.
16. Różne wymiary etyki (etyczne wymiary edukacji ekologicznej; młodzież wobec wartości ochrony środowiska; wzory zachowań i typy różnorodnych działań środowiskowych, ochroniarskich; żywność genetycznie modyfikowana ilustracją ryzykownych działań człowieka cywilizacji technicznej; wychowanie ekologiczne w perspektywie personalistycznej; człowiek i prawda w aspekcie nauk przyrodniczych; zagadnienie światopoglądu w edukacji ekologicznej; styl życia młodzieży, jego determinanty - pojęcie stylu życia i zachowań zdrowotnych, czynniki determinujące styl życia). Nasilające się choroby cywilizacyjne, społeczne konsekwencją globalizacji.
17. Kompetencje rozumienia i stosowania norm bioetycznych w pracy zawodowej. Dekalog fizjoterapeuty.
18. Bioetyka w procesie globalizacji.
19. Bioetyczny wymiar ochrony środowiska w obszarze lokalnym i globalnym.
20. Etyczne normy - zasady wykorzystywania cudzych utworów: prawo autorskie i dobre obyczaje.

4.3. Przedmiotowe efekty uczenia się

Efekt	Student, który zaliczył przedmiot	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
w zakresie WIEDZY zna i rozumie:		
W01	zasady etyczne współczesnego marketingu medycznego;	FIZJ_B.W18.
w zakresie UMIEJĘTNOŚCI potrafi:		
U01	identyfikować podstawowe problemy etyczne dotyczące współczesnej medycyny, ochrony życia i zdrowia oraz uwzględnić w planowaniu i przebiegu fizjoterapii uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne pacjentów;	FIZJ_B.U8.
U02	udzielać pacjentowi informacji o celu, przebiegu i ewentualnym ryzyku proponowanych działań diagnostycznych lub fizjoterapeutycznych i uzyskiwać jego świadomą zgodę na te działania;	FIZJ_B.U11.
w zakresie KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH jest gotów do:		
K01	-	

4.4. Sposoby weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się																					
Efekty przedmiotowe (symbol)	Sposób weryfikacji (+/-)																				
	Egzamin ustny/pisemny*			Kolokwium*			Projekt*			Aktywność na zajęciach*			Praca własna*			Praca w grupie*			Inne - prezentacje		
	Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć			Forma zajęć		
	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...	W	C	...
W01									x			x			x			x			
U01									x			x			x			x			
U02									x			x			x			x			

*niepotrzebne usunąć

4.5. Kryteria oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się		
Forma zajęć	Ocena	Kryterium oceny
wykład (W)	3	Uzyskanie od 61% do 68% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania zaliczenia
	3,5	Uzyskanie od 71% do 76% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania zaliczenia
	4	Uzyskanie od 77% do 84% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania zaliczenia
	4,5	Uzyskanie od 85% do 92% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania zaliczenia
	5	Uzyskanie od 93% do 100% łącznej liczby pkt. możliwych do uzyskania zaliczenia

5. BILANS PUNKTÓW ECTS – NAKŁAD PRACY STUDENTA

Kategoria	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
LICZBA GODZIN REALIZOWANYCH PRZY BEZPOŚREDNIM UDZIALE NAUCZYCIELA /GODZINY KONTAKTOWE/	20	10
Udział w wykładach	20	10
SAMODZIELNA PRACA STUDENTA /GODZINY NIEKONTAKTOWE/	5	15
Przygotowanie do wykładu	2	5
Opracowanie prezentacji	3	10
ŁĄCZNA LICZBA GODZIN	25	25
PUNKTY ECTS za przedmiot	1	1

*niepotrzebne usunąć

Przyjmuję do realizacji (data i czytelne podpisy osób prowadzących przedmiot w danym roku akademickim)

.....